

INFORMACJE O ZESPOŁACH PRZEZNACZONYCH DO DZIAŁAŃ NA WYPADEK SYTUACJI KRYZYSOWYCH ORAZ USUWANIA ZANIECZYSZCZEŃ I O WYPOSAŻENIU TYCH JEDNOSTEK

1. SPECJALNE MORSKIE STATKI, ZESPOŁY DO ZWALCZANIA ZAGROŻEŃ I ZANIECZYSZCZEŃ ORAZ BAZY LĄDOWE

- 1) Morska Służba Poszukiwania i Ratownictwa SAR posiada w użytkowaniu morski wielozadaniowy statek ratowniczy m/s Kapitan Poinc, zbudowany w 1996 roku, w stoczni Damen Shipyards Gdynia.

Jednostka przeznaczona jest do:

- a) zwalczanie zanieczyszczeń olejowych,
- b) ratowania życia na morzu,
- c) holowania ratowniczego,
- d) gaszenia pożarów na statkach,
- e) rozpoznawania skażeń,
- f) wykonywania prac podwodnych.

Gotowość do akcji w zakresie zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń olejowych wynosi 120 min.

Wyposażenie:

- a) aktywny system szczotkowy LAMOR do usuwania zanieczyszczeń olejowych z powierzchni wody:
 - szerokość zbierania: 45 m,
 - maks. wydajność: 2 x 140 m³/h,
 - pojemność składowania zebranego oleju: 512 m³,
- b) zapory przeciwolejowe:
 - RO-BOOM 1500: 900 m,
 - EXPANDI 4300: 90 m,
- c) zbieracze olejowe:
 - TERMINATOR, wydajność maks.: 100 m³/h,
 - trał do zbierania oleju ciężkiego SCANTRAWL A: 20 m,
- d) zbiornik przenośny o pojemności 5 m³,
- e) łódź robocza.

- 2) Zbudowany w 1988 roku, morski wielozadaniowy statek ratowniczy m/s Czesław II służy do zwalczania zanieczyszczeń olejowych na akwenach portowo-redowych i przybrzeżnych (do 20 mil morskich).

Gotowość do akcji w zakresie zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń olejowych wynosi 120 min.

Wyposażenie:

- a) aktywny system szczotkowy LAMOR do usuwania zanieczyszczeń olejowych z powierzchni wody:
 - szerokość zbierania: 18 m,
 - maks. wydajność: 2 x 20 m³/h,
 - pojemność składowania zebranego oleju: 20 m³,

- b) zapory przeciwolejowe EXPANDI 4300: 340 m,
 - c) zbieracz olejowy KOMARA 12k (filtr olejowy), wydajność maks. ok. 12 m³/h,
 - d) system dyspergujący VICOSPRAY 1000, wydajność 4,2 m³/h
 - e) zbiornik przenośny o pojemności 5 m³,
- 3) Zespoły do zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń oraz bazy lądowe:
- a) Gdynia – Morskie Ratownicze Centrum Koordynacyjne (MRCK),
 - b) Świnoujście – Morskie Pomocnicze Centrum Koordynacyjne (MPCK),
 - c) Trzebież – Morska Stacja Ratownicza (MSR),
 - d) Dziwnów – MSR,
 - e) Kołobrzeg – MSR,
 - f) Darłowo – MSR,
 - g) Ustka – MSR,
 - h) Łeba – MSR,
 - i) Władysławowo – MSR,
 - j) Górk Zach. – MSR,
 - k) Hel – MSR,
 - l) Świbno – Brzegowa Stacja Ratownicza (BSR),
 - m) Sztutowo – BSR,
 - n) Tolkmicko – MSR.

2. SYSTEMY ZWALCZANIA ZANIECZYSZCZEŃ NA MORZU I BRZEGU MORSKIM

Działania zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń wykonuje się zgodnie z Krajowym Planem Zwalczania Zagrożeń i Zanieczyszczeń Środowiska Morskiego, zatwierdzonym przez Ministra Transportu i Budownictwa w dniu 08.02.2006 r.

Podmioty zarządzające portem, przystanią, terminalem lub stoczną remontową opracowują i na bieżąco aktualizują plany zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń dla wód portowych. Ww. plany wymagają uzgodnienia z dyrektorem Służby SAR oraz właściwym terytorialnie komendantem Państwowej Straży Pożarnej.

Uzgodnione plany, zatwierdza, w formie decyzji, dyrektor właściwego urzędu morskiego. Zatwierdzone plany stanowią integralną część Krajowego Planu.

3. SYSTEMY OBSERWACJI I KONTROLI Z POWIETRZA

Urząd Morski w Gdyni

Nazwa	Typ	Prędkość [km/h]	Czas lotu [h]	Wyposażenie	Lotnisko
Turbolet L-410	Samolot do wykrywania rozlewów	260	4,5	SLAR, IR/UV Video Camera	Gdańsk

Marynarka Wojenna

Nazwa	Typ	Prędkość [km/h]	Czas lotu [h]	Wyposażenie	Lotnisko
M-28 E X2	Samolot do wykrywania rozlewów	240	5	SLAR, IR/UV Video Camera	Gdynia
W-3 RM ANAKONDA	Śmigłowiec ratowniczy	230	3	IR Camera	Gdynia
MI 14 PS	Śmigłowiec ratowniczy	220	3,5		Darłowo

Straż Graniczna

Nazwa	Typ	Prędkość [km/h]	Czas lotu [h]	Wyposażenie	Lotnisko
M-20 MEWA	Samolot patrolowy	230	5,3	Video Camera	Gdańsk

Źródło: Krajowy Plan Zwalczania Zagrożeń i Zanieczyszczeń Środowiska Morskiego, Morska Służba Poszukiwania i Ratownictwa SAR, Gdynia, 2005

4. HOLOWNIKI RATOWNICZE

Nazwa	Port macierzysty	Uciąg [T]
KAPITAN POINC	Gdynia	74
HEROS	Gdynia	43
ODYS	Gdynia	34
ODYSEUSZ	Gdynia	34
TYTAN	Gdańsk	48
AJAX	Gdańsk	33
ARES	Gdańsk	33
AGI	Gdańsk	33
ARGOS	Gdańsk	33
URAN	Świnoujście	54
AMON	Szczecin / Świnoujście	32
ARION	Szczecin / Świnoujście	32
ATLANT	Szczecin / Świnoujście	33
ARGUS	Szczecin / Świnoujście	33

Źródło: Krajowy Plan Zwalczania Zagrożeń i Zanieczyszczeń Środowiska Morskiego, Morska Służba Poszukiwania i Ratownictwa SAR, Gdynia, 2005

5. ZESPOŁY EKSPERTÓW

Przy ministrze właściwym do spraw gospodarki morskiej działa rada, będąca jego organem opiniodawczo-doradczym w sprawach związanych z poszukiwaniem i ratowaniem życia na morzu, zwana dalej „Radą SAR”. W skład „Rady SAR” wchodzi przedstawiciele ministerstw i instytucji związanych z realizacją zadań wynikających z ustawy o bezpieczeństwie morskim. „Rada SAR” jest organem doradczym ministra właściwego ds. gospodarki morskiej i opiniodawczym w zakresie opracowania Krajowego Planu. Członków Rady SAR, z wyjątkiem przewodniczącego, powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw gospodarki morskiej w porozumieniu z właściwymi ministrami. „Radzie SAR” przewodniczy Dowódca Operacyjny Rodzajów Sił Zbrojnych.

Do zadań „Rady SAR” należy:

- 1) opiniowanie propozycji rodzajów oraz ilości sił i środków przydatnych do akcji poszukiwawczych i ratowniczych podejmowanych we współdziałaniu ze Służbą SAR oraz opiniowanie projektów Planu SAR,
- 2) opiniowanie planów rozwoju Służby SAR,
- 3) inicjowanie przedsięwzięć zmierzających do podnoszenia efektywności działań Służby SAR.

6. ZASADY I WARUNKI UDZIELANIA POMOCY

Konwencja o ochronie środowiska morskiego obszaru Morza Bałtyckiego, 1992 określa reguły postępowania oraz zasady współpracy międzynarodowej w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania zagrożeniom i zanieczyszczeniom morza:

- 1) Załącznik IV - reguluje przepisy w zakresie zapobiegania zanieczyszczeniu ze statków,
- 2) Załącznik VI - dotyczy zapobiegania zanieczyszczeniu z działalności przybrzeżnej,
- 3) Załącznik VII - związany jest z reagowaniem na przypadki zanieczyszczenia. Załącznik ten obejmuje obowiązek planowania, określenia regionów reagowania, procedur zawiadamiania, środków reagowania, udzielania pomocy, zwrotu kosztów oraz regularnej współpracy. Przepis 10 zobowiązuje państwa strony konwencji do stosowania tak dalece, jak tylko jest to możliwe zasad regulacji zawartych w Podręczniku dotyczącym współpracy w zwalczaniu zanieczyszczeń środowiska morskiego.

W związku z powyższym dwa dokumenty Komisji Helsińskiej:

- 1) Podręcznik o współpracy w zwalczaniu zanieczyszczeń morza, „Podręcznik HELCOM, Tom 1”, dotyczący zanieczyszczeń olejowych oraz
- 2) Podręcznik o współpracy w przeciwdziałaniu zanieczyszczeniom morza, „Podręcznik HELCOM, Tom 2”, dotyczący zanieczyszczeń innymi substancjami szkodliwymi, są podstawowymi, oprócz Krajowego Planu, dokumentami operacyjnymi obowiązującymi w prowadzeniu akcji zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń na morzu.

BIBLIOGRAFIA:

1. Krajowy Plan Zwalczania Zagrożeń i Zanieczyszczeń Środowiska Morskiego, Morska Służba Poszukiwania i Ratownictwa SAR, Gdynia 2005.
2. <http://www.sar.gov.pl>